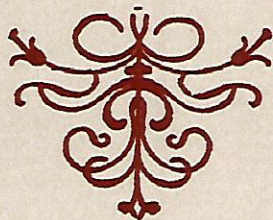

ΙΔΡΥΜΑ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ

ΤΟΜΟΣ Ι'

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2024

Περιεχόμενα

	σελ.
 ΝΙΚΟΣ Θ. ΥΦΑΝΤΗΣ	
Γεωγραφικά και ιστορικά στοιχεία Για την Ήπειρο κατά τον Στράβωνα	15
 ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΜΑΛΚΙΔΗΣ	
Η Ελληνική Μειονότητα στην Αλβανία: Το Ευρωπαϊκό και το διεθνές πλαίσιο κατοχύρωσης των δικαιωμάτων της	41
 ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΡΙΤΟΣ	
Αχιλλέας Γ. Λαζάρου. Ένας σύγχρονος Διδάσκαλος του Γένους	57
 ΔΡ. ΜΑΡΙΑ ΝΟΥΣΗ	
Αστικές και Περιαστικές Βασιλικές της Βορείου Ηπείρου	63
 ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΠΑΠΠΑΣ	
Απόλλωνας που έγινε DEA και η «Οδύσσεια», του μεταξύ Βουθρωτού Ρώμης και Τιράνων	95
 ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΚΑΡΡΑΣ	
Α. Αντιγόνεια, του Πύρρου η «αγαπημένη»	101
 ΛΕΝΑ ΓΙΩΒΑΝΝΗ-ΓΚΙΚΑ	
Τα μοναστήρια της Δερόπολης Αργυροκάστρου	123
 ΦΙΛΙΠΠΟΣ Π. ΓΙΩΒΑΝΝΗΣ	
Στο μοναστήρι της Δούβιανης	127
Οι ταπεινοί Αγιολόγοι της Τουρκοκρατίας	139
 ΦΙΛΙΠΠΟΣ Π. ΓΙΩΒΑΝΝΗΣ	
Τα κειμήλια της Ιεράς και Σεβάσμιας Μονής Προφήτου Ηλίου και της Ενορίας της Κοινότητας Γεωργουτσατών	159

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗΣ

Στο Μοναστήρι του Γερμανού Λεσινίτσας στη Βόρειο Ήπειρο 175

ΚΟΣΜΑΣ ΘΕΣΠΡΩΤΟΣ

Το μοναστήρι του Μεσοποτάμου 195

ΜΙΧΑΛΗ ΧΡ. ΠΑΝΤΟΥΛΑ

Επώνυμα Ασημουργήματα στα Ορθόδοξα Μνημεία της Αλβανίας.. 199

ΕΜΜ. ΡΙΚΚΑΚΗ

Βεράτιον. Ιστορική, Αρχαιολογική και Λαογραφική πραγματεία του τμήματος Βερατίου 211

Ο ΝΕΟΣ ΚΟΥΒΑΡΑΣ

Πίναξ στατιστικός των Ιερών Σταυροπηγιακών και Ενοριακών Μονών της Περιφέρειας του Β. Προξενείου Αργυροκάστρου 295

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΑΡΑΣ

Κατάλογος Μοναστηριών 239

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΦ. ΜΗΤΣΗΣ.....

Μοναστήρια, Εκκλησίες, Εξωκκλήσια, Εικονίσματα Άνω Δερόπολης ... 253

Οι πρώτες εκλογές στη Β. Ήπειρο (6 Δεκεμβρίου 1915) 301

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Armanescu «P.E.N.» tsentra

Τι κρύβεται πίσω από αυτό το όνομα; 305

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ. ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ

Η δωρική καταγωγή των Βλάχων 337

ΓΙΑΝΝΗΣ Κ. ΤΣΙΑΜΗΤΡΟΣ

Απάνθισμα στοιχείων για τους ρουμανίζοντες από τα «Αρχεία Μακεδονικού Αγώνα περιοχής Βεργίου» 353

ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ελληνική Επανάσταση. Δέκατος Ένατος αιώνας. Οι Χιμαραίοι του 1821. 373

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

Η Βορειοηπειρωτική διασπορά το Ιστορικό πλαίσιο 385

Αλβανία 1941 391

ΝΙΚΟΣ Θ. ΥΦΑΝΤΗΣ

Οι Αλβανοτσάμηδες της Θεσπρωτίας 397

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΟΥΚΑΣ

Πελασγοί-Θεσπρωτία-Τσαμουριά: Οι Αλβανικοί (Ψευδο) χάρτες και η πραγματικότητα 411

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΟΥΚΑΣ

Οι απαρχές του αλβανικού εθνικισμού και οι βαρβαρότητες εις βάρος των Ελλήνων της Ηπείρου (19ος-20ός αι.) 419

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Τελετή αποκαλυπτηρίων της προτομής του Στρατηγού Δημητρίου Θεοδωράκη στο Μεσολόγγι 429

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΓΚΟΥΤΟΣ

Από την αρχαία ιστορία της Επαρχίας Κόνιτσας 437

Παρουσίαση του βιβλίου του Βαγγέλη Παπαχρήστου 449

ΕΚΘΕΣΙΣ, Απαγγελθείσα κατά την 27η Ιουλίου του 1867 στο Αργυρόχαστρο Δρυϊνουπόλεως ΜΑΤΘΑΙΟ 465

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Εκπαιδευτικός - Ιστορική ερευνήτρια

Πτυχιούχος Πανεπ. Σορβόνης - Paris IV

ARMANESCU "P.E.N." tsentru τι κρύβεται πίσω από αυτό το όνομα;

Αφιερωμένο σε όσους αφελώς πιστεύουν ότι δεν έχει καμιά ιδιαίτερη σημασία να πούμε τα βλάχικα ως «βλάχικη αυτόνομη γλώσσα» και όχι «σύνολο προφορικών ιδιωμάτων διαφορετικών ανά περιοχή» όπως την θεωρεί μεγάλη μερίδα επιστημόνων καθώς και η Π.Ο.Π.Σ.Β. μετά το διεθνές Συνέδριο που διοργάνωσε στο Α.Π.Θ. στις 10 & 11/12/2022.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα γεγονότα στα οποία αναφέρομαι είναι αδιαμφισβήτητα αληθινά και υπαρκτά. Είναι γνωστό ότι τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (Μ.Κ.Δ.) παίζουν έναν μεγάλο ρόλο πλέον στην καθημερινότητά μας και αρχηγοί κρατών τα χρησιμοποιούν για σημαντικές ανακοινώσεις. Όσον αφορά την νεότερη γενιά ενημερώνεται κυρίως από αυτά και χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για όλα.

Και αυτός είναι ο λόγος που οι κάθε λογής προπαγανδιστές οι οποίοι στοχεύουν στη νέα γενιά χρησιμοποιούν κυρίως το διαδίκτυο, για να συσκοτίσουν ή και να διαστρεβλώσουν ακόμα την ιστορική πραγματικότητα για να επιτύχουν τους στόχους τους.

Έρευνα στο διαδίκτυο επίσης σημαίνει έρευνα σε ασταδές περιβάλλον, σε κινούμενη άμμο στην ουσία, διότι υπάρχει πάντα ο κίνδυνος της εξαφάνισης των δημοσιεύσεων οπότε αποφάσισα να χρησιμοποιήσω

ως αψευδείς μάρτυρες τις φωτογραφίες των ανακοινώσεων πέραν των κειμένων που μαρτυρούν τα γεγονότα και αποφάσισα πριν το δημοσίευσω να διατηρήσω στο Αρχείο μου φωτογραφίες όλων των ανακοινώσεων στις οποίες αναφέρομαι για ευνόητους λόγους. Και αυτό γιατί η ζημιά που γίνεται μέσω των ΜΚΔ τελικά είναι μεγαλύτερη από ότι πιστεύαμε κάποτε.

Η πρωτότυπη έρευνά μου που βασίζεται σε ανακοινώσεις που έγιναν κυρίως μέσω ΜΚΔ, κράτησε πάνω από δύο χρόνια αφού μελέτησα και παρακολούθησα τα γεγονότα που διαδραματίζονται κυρίως στην Σερβία διότι είχα διαπιστώσει ότι υπήρχε μια μεγάλη κινητικότητα «Βλάχων» δυσανάλογα μεγάλη για λιγότερους από 300 καταγεγραμμένους, κατά την δική τους ανακοίνωση, Βλάχους στο Βελιγράδι. Και μόλις πρόσφατα ανακοίνωσαν ότι τώρα πλέον έγιναν αισίως 327 και σύμφωνα με τους νόμους της χώρας έχουν τον απαιτούμενο αριθμό ώστε να συγκροτήσουν το ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΛΑΧΩΝ ΣΕΡΒΙΑΣ!

Να ξεκαθαρίσω ότι αυτή η έρευνά μου έχει ενημερωτικό χαρακτήρα για τον αριθμό Οργανισμών και Συλλόγων που έχουν ως αντικείμενο τους Βλάχους με πρόσχημα τα βλάχικα και πρόθεσή μου είναι η έρευνα αυτή όχι μόνο να λύσει απορίες αλλά και να δημιουργήσει ερωτήματα σχετικά με την κινητικότητα της ξένης προπαγάνδας στον χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Προσωπικά πιστεύω ότι αυτή η κινητικότητα δεν υποκινείται πλέον μόνο από την Ρουμανία αλλά και από άλλες χώρες, π.χ. Τουρκία, Γερμανία, Αυστρία ή και πέραν του Ατλαντικού κράτη που έχουν γεωπολιτικά συμφέροντα στην περιοχή μας. Δυστυχώς ένα από τα αδύναμα σημεία του Ελληνικού κράτους είναι και το Βλάχικο Ζήτημα το οποίο ούτε τότε ούτε τώρα αντιμετωπίζεται σωστά.

Το έχω επισημάνει πολλές φορές ότι το θέμα αυτό ξεφεύγει πλέον από τις αρμοδιότητες Συλλόγων και Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Πολιτιστικών Συλλόγων Βλάχων και φυσικά απλών ιστορικών ερευνητών.

Η όποια αντιμετώπιση αυτού είναι θέμα της εκάστοτε Κυβέρνησης της πατρίδας μου.

Στην αρχή του 2021 σε άρθρο μου στον ΠΡΩΪΝΟ ΛΟΓΟ Ιωαννίνων (παραθέτω το λινκ στο τέλος του κειμένου) είχα διατυπώσει το εξής ερώτημα αναφερόμενη στο Βλάχικο Ζήτημα:

(...Μήπως τελικά έχουν ως στόχο την φημολογούμενη δημιουργία ενός Παν-Βαλκανικού Οργάνου με έδρα μάλλον εκτός Ελλάδος; Πωτήθηκαν οι βλαχόφωνοι Έλληνες αν επιθυμούν να συμμετάσχουν σε κάτι τόσο επικίνδυνο τη στιγμή που υπάρχουν ήδη όργανα όπως η Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτιστικών Συλλόγων Βλάχων (Π.Ο.Π.Σ.Β). και η Παγκόσμια Βλαχική Αμφικτιονία (Π.Β.Α.) που τους εκφράζουν στη συντριπτική πλειοψηφία τους; Το ότι διαφωνούν στην ουσία τρεις ή τέσσερις Σύλλογοι δεν δικαιολογεί το εγχείρημά τους. Η αίσθηση απ' όλα αυτά, είναι ότι αφού απέτυχαν να επιβάλλουν μειονότητα Βλάχων άνωθεν, με τη συμβολή κύκλων της Ε.Ε., προσπαθούν να «δημιουργήσουν» τις προϋποθέσεις από χαμηλά ώστε κάποια στιγμή ν' αναγνωριστεί εκ των πραγμάτων βλάχικη (Σ.Σ. γλωσσική καταρχήν) μειονότητα στην Ελλάδα παρουσιάζοντας γραπτή γλώσσα και λογοτεχνία;)

Την απάντηση την «έλαβα» λίγους μήνες αργότερα και σε αυτό το θέμα θα αναφερθώ με στοιχεία που άντλησα από το διαδίκτυο, πάντα τεκμηριωμένα και επαληθευμένα, και όλοι γνωρίζετε πλέον την δύναμη που ασκούν οι αναρτήσεις στο διαδίκτυο.

Σύμφωνα με πληροφορίες υπάρχει στο Βελιγράδι ένας «Οργανισμός» με το βαρύγδουπο όνομα Κέντρο Γλώσσας και Πολιτισμού των Βλάχων των Βαλκανίων «Moskopolje» το οποίο στις 9 & 10 Σεπτεμβρίου 2021 πήρε την πρωτοβουλία και διοργάνωσε εκδήλωση με τίτλο Days of Cincara Literature, δηλαδή «Ημέρες βλάχικης λογοτεχνίας» στη Βιβλιοθήκη της πόλης του Βελιγραδίου αναγγέλλοντας συγχρόνως και την ίδρυση Κέντρου P.E.N. για τα αρμάνικα..

Τί είναι το P.E.N. International;

Κάθε χώρα είχε και έχει μία επίσημη ΈΝΩΣΗ λογοτεχνών κάθε είδους, εκδοτών κλπ. η οποία έχει ως μέλη αναγνωρισμένους λογοτέχνες, δηλαδή υπάρχουν κάποια κριτήρια βάσει των οποίων κάποιος χαρακτηρίζεται ως λογοτέχνης και μέλος της ΈΝΩΣΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ κάθε χώρας.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του "P.E.N." το όνομα προήλθε από το αγγλικό ακρωνύμιο: "ποιητές, δοκιμογράφοι,

πεζογράφοι” δηλαδή “Poets, Essayists, Novelists” (αργότερα επεκτάθηκε σε “ποιητές, θεατρικούς συγγραφείς, εκδότες, δοκιμιογράφους, πεζογράφους”) και ιδρύθηκε το 1921 στο Λονδίνο από την Catherine Amy Dawson-Scott, Βρετανίδα ποιήτρια, θεατρική συγγραφέα και ακτιβίστρια ειρήνης με στόχο την ενοποίηση των συγγραφέων μετά την καταστροφή του Α’ Παγκοσμίου Πολέμου και την αλλαγή καθεστώτος στη Ρωσία.

Αρχικά στο Λονδίνο, δεν ήταν τίποτα περισσότερο από μια ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ, παρέχοντας χώρο σε συγγραφείς που επιθυμούν να συναντηθούν και να μοιραστούν ιδέες και να προωθήσουν τα βιβλία τους έξω μάλλον από τις επίσημες Ενώσεις στην χώρα τους.

Τα παραρτήματα P.E.N., ιδρύθηκαν αρχικά σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές πόλεις για να επιτρέψουν στους συγγραφείς ανεξάρτητα από τις επίσημες ενώσεις της χώρας τους, να συναντήσουν φίλους και συναδέλφους, δηλαδή στην ουσία το «P.E.N.» είναι μία από τις πρώτες ΜΚΟ στον κόσμο!

Με την πάροδο του χρόνου, καθώς η βάση συμμετοχής άλλαξε ώστε να περιλαμβάνει ένα πιο ποικίλο φάσμα ατόμων που εμπλέκονται στις λέξεις και την ελευθερία της έκφρασης, οι προαναφερθείσες κατηγορίες δεν καθορίζονται πλέον καθαρά για το ποιοι θα μπορούσαν να συμμετάσχουν στον Οργανισμό, υπήρχε δηλαδή μια ασάφεια και το P.E.N. στο πλαίσιο μιας γενικής αλλαγής εικόνας μετονομάστηκε σε P.E.N. International με το τέλος του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου και τα περισσότερα παραρτήματά του αναπτύχθηκαν ιδιαίτερα την εποχή του Ψυχρού Πολέμου όταν υπήρχαν και πολιτικοί λόγοι για την υπεράσπιση της ελευθερίας του λόγου κυρίως στο Ανατολικό μπλοκ και βασικά στην Λατινική Αμερική με τις Δικτατορίες. Μετά το 2000 που ξεκίνησε το μετανεωτερικό κίνημα του δικαιωτισμού άρχισαν να ιδρύονται Κέντρα P.E.N. και για τις ολιγότερο ομιλούμενες γλώσσες μπαίνοντας στο παιχνίδι των διαφόρων ακτιβιστών μειονοτήτων με ότι συνεπάγεται αυτό! Από τον Οκτώβριο του 2021 Πρόεδρος του P.E.N. International είναι ο κουρδικής καταγωγής συγγραφέας Burhan Sönmez από την Τουρκία.

Στην Ελλάδα δεν υπήρχε παράρτημα P.E.N. για την ελληνική γλώσσα μέχρι το 2020 οπότε και κάποιοι συγγραφείς πήραν την πρωτοβουλία σύστασης του PEN Greece, σχεδόν ταυτόχρονα με την ίδρυση

του Arman P.E.N. στο Βελιγράδι, ενώ ένας εκπρόσωπος της προσωρινής επιτροπής ίδρυσής του σε συνέντευξή του τον Δεκέμβριο του 2020 για την αναγκαιότητα ίδρυσης αυτή τη στιγμή Γραφείου PEN στην Ελλάδα στην ερώτηση «Μιας και προς το παρόν ανήκετε στην προσωρινή διοίκηση του σωματείου, ποια είναι τα επόμενα βήματα που θα ακολουθήσουν μέσα στο επόμενο διάστημα;» απάντησε επί λέξει: «Οι δράσεις θα διευρύνονται συνεχώς μέχρι να οριστεί και η μόνιμη διοίκηση. Κάποιες πρώτες θεματικές θα είναι η στήριξη της λογοτεχνίας των γυναικών, η προσπάθεια ανάδειξης των φωνών των μειονοτήτων, όπως προανέφερα, που αποτελούν ένα ζωτικό κύτταρο του μωσαϊκού των αφηγήσεων της χώρας, δίγλωσση τουλάχιστον χαρτογράφηση των βιβλιοθηκών των αστικών κέντρων αλλά και των βιβλιοπωλείων και πολλές ακόμα πρωτοβουλίες που θα συζητηθούν άμεσα» προκαλώντας εύλογες απορίες για όσα έχω υπογραμμίσει! Χώρα τον ρατσισμό που εκπέμπει η φράση για την στήριξη της λογοτεχνίας των γυναικών! Το ταλέντο της συγγραφής δεν εξαρτάται από το φύλο και δεν νομίζω ότι στην Ελλάδα είναι απαγορευτικό για τις γυναίκες να γράφουν και να δημοσιεύουν! Πρόεδρος του PEN Greece από το 2022 είναι η κ. Ντίνα Σαρακηνού και όπως διαπίστωσα κάποιοι συγγραφείς μέλη του συνεργάζονται ήδη με το Arman P.E.N. του Βελιγραδίου, δείτε προσεχτικά το παρακάτω κείμενο από ανακοίνωσή τους.

Στην επόμενη Γενική Συνέλευση του Cincar PEN, που θα γίνει μέσω εφαρμογής Zoom (και θα διεξαχθείται εγκαίρως) οι συγγραφείς θα γίνουν δεκτοί στην τακτική συμμετοχή:

Alexandra Cimpé-Leko, Σερβία

Anke Vran, Ρουμανία-Αυστρία

Constantiu Stere, Ρουμανία

Cornelia Golna, Κάτω Χώρες

Goran Djurdjevic, Κροατία-Κίνα

Maria Bara, Αυστρία

Maria Popicu, Ρουμανία

Mirela Roznovanu, Ρουμανία-Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής

Πέτρος Γκολίτσης, Ελλάδα

Thede Kahl, Αυστρία

Ο συγγραφέας μας, μέλος του Ελληνικού Κέντρου PEN, προτείνεται για επίτιμο μέλος

Γιώργος Γκολής, καθώς και η Μάγδα Καρύττα, μέλος της PEN Ρουμανίας.

Εάν ενδιαφέρεστε για το βιογραφικό κάποιου από τα διορισμένα μέλη, παρακαλούμε επικοινωνήστε με τη Γενική Γραμματεία στα armanescu.pen.tsentru@gmail.com Θα χαρούμε να σας απαντήσουμε όλα τα ερωτήματα.

Τα σημερινά τακτικά μέλη - ιδρυτές του Cincar PEN Center Nicolae Caracota, Costica Caracota, Ylani Mantza, Tanasi Severi, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού μας, ικανοποιούνται από το καθεστώς του τακτικού μέλους στο καθεστώς του φίλου-παρατηρητή στο Cincar PEN Center.

Στο Βελιγράδι το Σερβικό Κέντρο του P.E.N., εννοείται για την λογοτεχνία στην σερβική γλώσσα, ιδρύθηκε το 1926 και αντιμετώπισε πολλά προβλήματα από το καθεστώς του Τίτο μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, αλλά κατάφερε και διατηρήθηκε μέχρι σήμερα.

Το Βελιγράδι όμως είναι ίσως και η μοναδική πρωτεύουσα Κράτους, που από το 2021 διαθέτει δύο ανεξάρτητα Κέντρα P.E.N συγγραφέων!

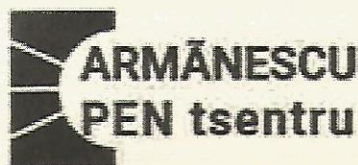
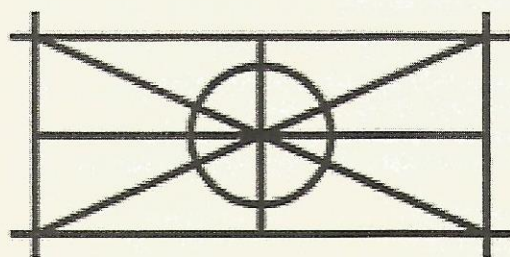
Ο λόγος;

Οι Μακεδοναρχιμάχοι αποφάσισαν να ιδρύσουν Κέντρο P.E.N. Αρμάνων συγγραφέων στο Βελιγράδι ενώ είναι γνωστό ότι το Διεθνές ψήφισμα P.E.N. για τα δικαιώματα της «αρμανικής γλώσσας» υιοθετήθηκε και εγκρίθηκε από τη Διεθνή Συνέλευση P.E.N. στο Συνεδριό του στη Μπογκοτά της Κολομβίας, στις 17-22 Σεπτεμβρίου 2008, (μάλιστα το 2008!), ύστερα από πρόταση του «Μακεδονικού Κέντρου PEN», δηλαδή της τότε F.Y.R.O.M. με την υποστήριξη των Καταλανικών, Πορτογαλικών, Σλοβενικών, Εσπεράντο και Ελβετικών Κέντρων PEN!

Εμείς οι αφελείς Βλάχοι στην Ελλάδα, εκτός βέβαια των εμπλεκόμενων, δεν είχαμε ιδέα για όλα αυτά! Αποφασίστηκε να ιδρυθεί το Armanescu PEN tsentru στο Βελιγράδι με πρωτοβουλία υποτίθεται του τοπικού Κέντρου Γλώσσας και Πολιτισμού των Βλάχων των Βαλκανίων «Moskopolje» και τα ερωτήματα εύλογα!

Συνήθως κάθε PEN CENTER έχει ένα λογότυπο σε χρώμα επιλογής του για να το ξεχωρίζει και από το Κεντρικό και από τα παραρτήματά του σε κάθε χώρα.

Ιδού το λογότυπο του P.E.N. Κέντρου Αρμάνων συγγραφέων (σε ελεύθερη μετάφραση ο τίτλος) και με χρώμα επιλογής τους το γαλάζιο.

-Δημιουργείται το ερώτημα γιατί, ενώ είναι οι Σκοπιανοί που έκαναν την πρόταση για αναγνώριση της «αρμάνικης γλώσσας» από το P.E.N. International και έχει αναγνωριστεί στη χώρα τους, την διδάσκουν κιόλας όταν βρίσκουν μαθητές δίνοντας και πτυχία, πήραν απόφαση να ιδρυθεί στο Βελιγράδι το Armanescu PEN tsentru για Αρμάνους συγγραφείς, εκεί όπου οι Βλάχοι Τσίντσαροι είναι ελάχιστοι και στην Σερβία δεν υπάρχει αναγνωρισμένη «αρμάνικη γλώσσα» εξ' όσων γνωρίζω;

Η πιθανότερη απάντηση είναι το γεγονός ότι η Σερβία όσον αφορά το Βλάχικο Ζήτημα ήταν πάντα στο άρμα της Αυστριακής «σχολής» οπότε δεν έχει λόγους να αρνείται την ίδρυση οποιουδήποτε φορέα στην επικράτειά της τη στιγμή που στα ιδρυτικά μέλη υπάρχει και ο γνωστός μας Thede Kahl!

Η διαδικασία ίδρυσης του PEN tsentru ARMANESCU

Πριν από δύο χρόνια, τον Αύγουστο του 2021, ιδρύθηκε στο Βελιγράδι το PEN tsentru ARMANESCU, δηλαδή το PEN για συγγραφείς που θεωρητικά γράφουν στην «αρμάνικη γλώσσα», (αλλά στα σπίτια τους μιλούν **σερβικά**, ρουμάνικα, βουλγάρικα, ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά κλπ) και η ίδρυση ανακοινώθηκε στην επίσημη ιστοσελίδα του PEN International στο Facebook με το παρακάτω κείμενο μαζί με τον **κατάλογο** των μελών (?) που το στελεχώνουν και τους καλεί σε Γενική Συνέλευση στο Βελιγράδι:

Dušan Gojkov PEN International on Facebook, 2 Αυγούστου 2021

Dear and respected colleagues,

We are happy to inform you that, based on the International PEN Resolution on the Aromanian Language Rights adopted by the International PEN Assembly at the Congress in Bogotá, Colombia, on September 17-22, 2008, adopted on the proposal of the Macedonian PEN Centre, and with the support of the Catalan, Portuguese, Slovenian, Esperanto and Swiss PEN Centres, we decided to establish the Aromanian PEN Centre in Belgrade.

The Founding Assembly will be held on September 9th this year, during the Days of Aromanian Literature, in the Art Department of

the Belgrade City Library, Serbia.

The founders will be Aromanian (Armān, called Vlahos by Greeks, Chobans by Albanians, Cincars by Serbs, Vlachs by Macedonians and Macedo-Romanians by Romanians) writers from Serbia, North Macedonia, Greece, Albania, Bulgaria, Romania, France:

Ακολουθεί το κείμενο σε ελεύθερη μετάφραση Google στα ελληνικά.

[[[Αγαπητοί και σεβαστοί συνάδελφοι,

Είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας ενημερώσουμε ότι, με βάση το Διεθνές ψήφισμα PEN για τα Δικαιώματα της Αρμανικής Γλώσσας που υιοθετήθηκε από τη Διεθνή Συνέλευση PEN στο Συνέδριο στη Μπογκοτά της Κολομβίας, στις 17-22 Σεπτεμβρίου 2008, που εγκρίθηκε μετά από πρόταση του Μακεδονικού Κέντρου PEN, και με την υποστήριξη των Καταλανικών, Πορτογαλικών, Σλοβενικών, Εσπεράντο και Ελβετικών Κέντρων PEN, αποφασίσαμε να ιδρύσουμε το Aromanian PEN Κέντρο στο Βελιγράδι.

Η Ιδρυτική Συνέλευση θα πραγματοποιηθεί στις 9 Σεπτεμβρίου 2021, κατά τη διάρκεια των Ημερών της Αρμανικής Λογοτεχνίας, στο Τμήμα Τέχνης της Βιβλιοθήκης του Βελιγραδίου, Σερβία.

Οι ιδρυτές θα είναι Αρμάνοι (που ονομάζονται Βλάχοι από Έλληνες, Τσομπάν από Αλβανούς, Cincars από Σέρβους, Βλάχοι από Μακεδόνες και Μακεδο-Αρμάνοι από Ρουμάνους) συγγραφείς από τη Σερβία, τη Βόρεια Μακεδονία, την Ελλάδα, την Αλβανία, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, τη Γαλλία.

Ειλικρινά, Lila Cona Dušan Gojkov

armanescu.pen.tsentru@gmail.com

Τηλ-Ψiber-WhatsApp + 381652591022

(Δημιουργός του logo του Armānescu PEN tsentru ο Zoran Cardula)]]]

Ακολουθούσε ένας κατάλογος με τα ονόματα των ατόμων και την χώρα προέλευσή τους οι οποίοι κατά τα φαινόμενα έλαβαν μέρος στην Συνέλευση και πήραν την απόφαση της ίδρυσης του PEN Arman Βελιγραδίου και η υπογραφή με διεύθυνση και τηλέφωνα όπως θα δείτε στην παρακάτω φωτογραφία.

Αυτή ήταν η ανακοίνωσή τους στην κεντρική ιστοσελίδα του P.E.N. International και στα MKΔ λίγο πριν την ιδρυτική συνέλευσή τους υπογεγραμμένη από την κ. Lila Cona, και τον κ. Dušan Gojkon, προσωρινοί πρόεδρος και γραμματέας τότε, και μία λίστα ονομάτων με την χώρα προέλευσής τους από ολόκληρη την Βαλκανική και βλέπουμε στον κατάλογο ότι ο κ. Dušan Gojkon περιέργως δηλώνει και την Ελλάδα μαζί με την πατρίδα του την Σερβία! Οι δύο προαναφερόμενοι εξελέγησαν αργότερα και επίσημα στις θέσεις αυτές στο Διοικητικό Συμβούλιο κατά τις πρώτες εκλογές μετά την έγκριση του Καταστατικού του παραρτήματος. Από την Ελλάδα (ως μοναδική χώρα καταγωγής) αναφέρονται τρία ονόματα όπως βλέπετε στην παρακάτω φωτογραφία, του κ. Σωτήρη Μπλέτσα, του κ. Γιώργη Έξαρχου και της κ. Eli Shingeri για την οποία ομολογώ ότι δεν έχω πληροφορίες, μου είναι άγνωστη και δεν βρήκα χαμιά αναφορά ούτε στο διαδίκτυο πέρα από τις δημοσιεύσεις του PEN Arman Βελιγραδίου!

PEN International on Facebook

Dušan Gojkon

2 August 2017

999

Dear and respected colleagues,

We are happy to inform you that, based on the International PEN Resolution on the Aromanian Language Rights adopted by the International PEN Assembly at the Congress in Bogotá, Colombia, on September 17-22, 2008, adopted on the proposal of the Macedonian PEN Centre, and with the support of the Catalan, Portuguese, Slovenian, Esperanto and Swiss PEN Centres, we decided to establish the Aromanian PEN Centre in Belgrade.

The Founding Assembly will be held on September 9th this year, during the Days of Aromanian Literature, in the Art Department of the Belgrade City Library, Serbia.

The founders will be Aromanian (Armlin, called Vlahos by Greeks, Chobans by Albanians, Cincars by Serbs, Vlachs by Macedonians and Macedo-Romanians by Romanians) writers from Serbia, North Macedonia, Greece, Albania, Bulgaria, Romania, France:

Șorin Anagnoste (Romania)

Maria Bara (Romania - Austria)

Mariana Bara (Romania)

Sotiri Blatsa (Greece)

Georgi Bojkon (Bulgaria)

Nikolai Chuanis (Bulgaria)

Lila Cona (Serbia)

Dino Cuvata (N. Macedonia)

Serija Ćirić (Serbia)

Santa Dyka (N. Macedonia)

Sogja Doco (Albania)

Vangelis Dzeja (N. Macedonia - Italy)

Toma Enache (Romania)

Georgios Exarhos (Greece)

Dimitri Fuchi (Albania)

Spiro Fuchi (Albania)

Kristo Goci (Albania)
 Gica Goci (Romania - USA)
 Dusan Goykov (Serbia - Greece)
 Sema Guci (Romania)
 Thede Kahl (Austria)
 Kira Mantzu (Romania - Germany)
 Tanase Medji (Albania)
 Meoslav Cera Mihailovic (Serbia)
 Carmen Mihu-Boychova (Bulgaria)
 Maria Nikolova (Nl. Macedonia)
 Tomislav Civanli (Nl. Macedonia)
 Nebojsa Osimic (Serbia)
 Aurica Piba (Romania)
 Mihail Prefts (Romania - Canada)
 Stefan Sekulic (Serbia)
 Anita Stojova (Nl. Macedonia)
 Vangelia Strenanji (Nl. Macedonia)
 Eli Shingari (Greece)
 Nicola Trifon (France)
 Slavica - Coca Tugjari (Nl. Macedonia)
 George Vrana (Romania)
 Sincerely,
 Lila Cera
 Dusan Goykov

Να σημειωθεί ότι τίποτα από όσα γίνονται δεν είναι παράτυπο, στην Ευρώπη ζούμε σε καθεστώς Δημοκρατίας και όλα είναι νόμιμα στα πλαίσια της νομοθεσίας και της ελευθερίας έκφρασης στην Ευρώπη. Το «πρόβλημα» είναι αλλού, το ποιοι είναι οι στόχοι τους! Ας αναλύσουμε λοιπόν το βασικότερο «πρόβλημα».

Ποια θεωρείται ως «αρμάνικη γλώσσα» από τους μακεδοναρμάνους, ποιο το αλφάβητό της και σε ποιούς απευθύνεται;

Αυτό είναι το ουσιαστικότερο ερώτημα που τίθεται και όχι χωρίς λόγο διότι ο μεγαλύτερος αριθμός ομιλητών ή μερικώς χρηστών των βλάχικων ζει στην Ελλάδα και μιλούν όλοι ελληνικά, άρα δεν έχουν λόγο να δημιουργήσουν μία τέτοιου είδους Ένωση για συγγραφείς βλάχικων βιβλίων. Ως γνωστόν τα βλάχικα ήταν και είναι ένα προφορικό ιδίωμα που αναπτύχθηκε από την γένεσή του στην σκιά της ελληνικής. Η μητρική γλώσσα των Ελλήνων είναι τα ελληνικά που είναι η επίσημη γλώσσα του Κράτους μας το οποίο και παρέχει την Παιδεία στα ελληνικά χωρίς ποτέ να καταπιέσει κανέναν αν θελήσει να μάθει ενδοοικογενειακά και το ιδιαίτερο προφορικό ιδίωμα του τόπου καταγωγής του ή οποιαδήποτε άλλη γλώσσα! Όπου έχει αναγνωρισμένη μειονότητα την σέβεται βάσει διεθνών συνθηκών και όλοι γράφουν και στην ελληνική γλώσσα!

Ας δούμε λοιπόν τί είναι «η βλάχικη/αρμάνικη γλώσσα» που αναφέρεται διότι οι απόψεις των ειδικών επιστημόνων στην Ελλάδα διαίστανται και μέχρι σήμερα δεν έχουν καταλήξει σε κάποιο κοινό αποτέλεσμα ούτε καν στο αλφάβητο. Όσο για τις απόψεις των ξένων εξαρτώνται κυρίως από ποιους κύκλους επηρεάζονται και ελάχιστοι είναι οι αμερόληπτου επιστήμονες στο ζήτημα αυτό.

-Στην Ελλάδα, η πλειοψηφία των ειδικών επιστημόνων και της Π.Ο.Π.Σ.Β. που συγκεντρώνει την συντριπτική πλειοψηφία των Συλλόγων Βλάχων εδώ και δεκαετίες συμφωνούν καταλήγοντας στον ορισμό που επικυρώθηκε και από το Διεθνές Συνέδριο του 2022 ότι *ως «βλαχική» νοείται το σύνολο των τοπικών ιδιωμάτων μίας μη ομογενοποιημένης και μη κωδικοποιημένης προφορικής γλώσσας προερχόμενης από τη δημόδη λατινική, όπως αυτή διαμορφώθηκε λόγω της μακροαίωσης παρουσίας της λατινικής και στον χώρο της ελληνικής χερσονήσου. Δεν υπάρχει ενιαία μορφή κοινά αποδεκτή από όλες τις ομάδες των βλαχοφώνων, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στις γύρω Βαλκανικές χώρες». Η «βλαχική» κατατάσσεται στις λεγόμενες ρομανικές, δηλαδή νεολατινικές γλώσσες και αποτελεί διάλεκτο της λατινικής και αδελφή γλώσσα όλων των νεολατινικών γλωσσών που προήλθαν από τη λατινική (πορτογαλική, ιταλική, γαλλική, ισπανική, ρουμανική κλπ). Η Π.Ο.Π.Σ.Β. σε καμμία περίπτωση δεν συνέστησε εγγραμματισμό των ελληνοβλάχικων προφορικών ιδιωμάτων αλλά προχώρησε στην καταγραφή τους αποκλειστικά με το ελληνικό αλφάβητο υλοποιώντας την πρόταση του ομ. καθηγητή γλωσσολογίας στο ΑΠΘ κ. Αντώνη Μπουσμπούκη στο Διεθνές Συνέδριο τον Δεκέμβριο 2022.*

Ο δεύτερος φορέας που δημιουργήθηκε πρόσφατα, το 2019, η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης του Πολιτισμού των Βλάχων η οποία υποστηρίζεται από 4 ή 5 Συλλόγους Βλάχων, έκανε συνέδριο για τον εγγραμματισμό των βλάχικων στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, κατέληξε μεν στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για νεολατινική γλώσσα, η οποία πρέπει να καταγραφεί στην πολυμορφία της και να σωθεί χωρίς να ομογενοποιηθεί, αλλά δεν μπόρεσε να καταλήξει ούτε στο αλφάβητο που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τον εγγραμματισμό των βλάχικων οπότε στο Δελτίο Τύπου της ανέφερε ότι μπορεί να εγγραμματιστεί με περισσότερα του ενός αλφάβητα, χωρίς να διευκρινίσει και ποια είναι αυτά!

Οπότε το ερώτημα παραμένει: ποια είναι η «αρμάνικη γλώσσα» που υιοθετήθηκε από το P.E.N. International το 2008; Τα διάφορα βλάχικα ιδιώματα που μιλούν οι Βλάχοι εντός της Ελλάδος, η ΟΜΟΓΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ κατασκευασμένη σε εργαστήρια της Κωνσταντζας Ρουμανίας «αρμάνικη/βλάχικη γλώσσα» ή αυτή που διδάσκεται στα Σκόπια επίσης ομογενοποιημένη;

Η απάντηση απλή: υιοθετήθηκε η ομογενοποιημένη κατασκευασμένη σε εργαστήρια του εξωτερικού «αρμάνικη/βλάχικη γλώσσα» με λατινορουμάνικο αλφάβητο (την οποία Ρουμάνοι επιστήμονες θεωρούν διάλεκτο της ρουμανικής) διότι αυτός είναι ο στόχος τους: να μάθουν κάποτε να μιλούν και κυρίως να γράφουν όλοι στα Βαλκάνια τα ίδια βλάχικα οπότε θα μπορούν να μιλούν για αναγνώριση ΚΟΙΝΗΣ γλωσσικής μειονότητας, για διάσπαρτο πληθυσμό στην ΝΑ Ευρώπη κοινής εθνικής καταγωγής και ενδεχομένως και για άλλα πράγματα!

Κάποιοι, εντελώς επιπόλαιοι, μιλούν για «αυτόνομη γλώσσα» χωρίς να εξηγούν και τι σημαίνει ο όρος αυτός για μία γλώσσα!

Η ίδρυση του P.E.N. Armanescu tsentru με έδρα το Βελιγράδι

Μετά την απόφαση και τις διεργασίες για την ίδρυση του P.E.N. για την «αρμάνικη γλώσσα» με έδρα το Βελιγράδι δημοσιεύτηκε το Καταστατικό τους στην διαδικτυακή πλατφόρμα CALAMEO, διότι είναι μία ΜΚΟ, [σας παραθέτω σε φωτογραφίες το εξώφυλλο, κάποιες σελίδες με στοιχεία και την σχετική ηλεκτρονική διεύθυνση (link)]

<https://www.calameo.com/read/00607840999a5d938553f> για όποιον θελήσει να το αναζητήσει], αποτελείται από 164 σελίδες γραμμένο σε τρεις γλώσσες: σερβικά, αγγλικά και στην δικής τους κατασκευής «αρμάνικη γλώσσα».

Εκεί δημοσιεύονται όλα τα ονόματα των ιδρυτικών μελών με την χώρα προέλευσής τους. Επίσης αντιπροσωπευτικά κείμενα και ποιήματα κάποιων ιδρυτικών μελών. Θα παρατηρήσετε επίσης ότι για την εκπροσώπηση από την Ελλάδα αφαιρέθηκαν το όνομα του κ. Γιώργη Έξαρχου και της Eli Singeri και αντικαταστάθηκαν από τον κ. Ιωάννη Θεοχάρη ο οποίος σύμφωνα με πληροφορίες κατάγεται από την περιοχή Σερρών πρώην αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού! Από πού προέρχεται η πλειοψηφία των ιδρυτικών μελών είναι φανερό, δεν χρειάζεται σχολιασμός!

Ιδρυτικά μέλη λοιπόν είναι τα εξής:

Marija Atanasova Al Djika (North Macedonia)
Sande Atanasov – Santa Al Jika (N. Macedonia)
Sofia Doku Arapaj (Albania)
Niko Baturi (Romania)
Sotiris Bletsas (Greece)
Marin Bodrozic (Serbia)
Kostika Canahe (Romania)
Ljiljana Nikolova Petrovic – Lila Cona (Serbia)
Mina Ciric (Serbia)
Sonja Ciric (Serbia)
Simon Darmati (Serbia)
Toma Enahe (Romania)
Alexandru Gika (Romania)
Kristo Goki (Albania)
George Gody (USA)
Dusan Gojkov (Serbia – Greece)
Elena Mancu – Lenz (Germany)
Kira Mancu (Romania – Germany)
Jani Mancu (Romania – Germany)
Jana Mihailova (N. Macedonia)
Miroslav Cera Mihailovic (Serbia)
Zorica Milocevic Armanka (Serbia)
Nikola Minov (N. Macedonia)
Mirela Marina Musja (Greece)
Karacota Nikolaki (Romania)
Marija Nikolova (N. Macedonia)
Tomislav Osmanli (N. Macedonia)
Nebojsa Ozimic (Serbia)
Vladimir Pavlovic (Serbia)
Aurika Piha (Romania)
Ioannis Theocharis (Greece)
Nikolay Tomov (Bulgaria)
Afrodita Tocili (N. Macedonia)
Kustandini Dini Trandu (USA)
Cristina Pasima Trifon (Romania – France)
Nicola Trifon (Romania – France)
Sofia Zguri (Albania)

Osnivačka skupština Čincarskog PEN centra

Και ακολουθεί και η φωτογραφία από την ιδρυτική τους Συνέλευση της 10ης Σεπτεμβρίου 2021 η οποία δημοσιεύεται στο βιβλίο με το Καταστατικό τους.

Να σημειωθεί ότι στην διαδικτυακή αυτή πλατφόρμα δημοσιεύουν κάθε χρόνο ένα βιβλίο με τις ανακοινώσεις από δραστηριότητες της χρονιάς, τα πρακτικά κλπ. διότι σαν ΜΚΟ έχει μάλλον υποχρέωση να παρουσιάζει και έργο!

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: συγκεντρώθηκαν τα ίδια, (30 -40 άτομα, αιθεροβάμονες και ίσως και όργανα κάποιων υπηρεσιών Κρατών, στην ουσία τίποτα δεν αποκλείεται διότι από κάπου χρηματοδοτούνται αυτά τα συνέδρια σε πολυτελή ξενοδοχεία οι εκδόσεις, τα ταξίδια, η απουσία από τις εργασίες τους κλπ.) τα οποία άτομα έχουν κατασκευάσει έναν φανταστικό παράλληλο κόσμο όπου θα σώσουν την κατασκευασμένη «μητρική» τους γλώσσα (της οποίας όμως το 50% των λέξεων προέρχεται από τα ελληνικά), θα γράφουν ποιήματα και παραμύθια και θα παίρνουν και ευρωπαϊκά κονδύλια για τις λιγότερο ομιλούμενες γλώσσες! Δικαίωμά τους! Αν το θέμα δεν είχε πολιτικές προεκτάσεις γιατί όλα γίνονται στο όνομα των Βλάχων θα ήταν όντως αστείο και αδιάφορο, οι φωτογραφίες, αψευδείς μάρτυρες της πραγματικότητας, δείτε την

επόμενη, συγκεντρώθηκαν το 2022 στο Βελιγράδι οι ίδιοι και οι ίδιοι που αυτοαποκαλούνται διεθνώς δεκαετίες τώρα «ακτιβιστές της βλάχικης γλώσσας» και δραστηριοποιούνται συνεχώς εδώ και χρόνια σε διάφορα διεθνή φόρα.

Μεταξύ αυτών μόνιμα οι συγγενείς του Iancu Perifan η Kira Mantsu με τον σύζυγό της Janni Mantsu, την ανιψιά του μάλλον Helena Mantsu-Lentz και ο Nicolaki Karacota (ανίψι του), ο Thede Kahl, ο Nicolas Trifon που πρόσφατα απεβίωσε, ο Cristo Gotsi, ο Kostika Kanakeu, η Lila Cona, κλπ. κλπ. όπως βλέπετε στις φωτογραφίες που οι ίδιοι δημοσιεύουν, συνήθως έχουν και μία νεαρά με παραδοσιακή «βλάχικη» φορεσιά για να τονίζουν την βλαχικότητά τους και κατά καιρούς προστίθενται και λίγα καινούργια μέλη. Από την Ελλάδα, δύο όλοι κι όλοι Έλληνες πολίτες, ο κ. Σ. Μπλέτσας ο οποίος είχε κάποτε την Εταιρεία Αρμάνικου Πολιτισμού στην Αθήνα η οποία διαλύθηκε και τώρα επανασυστήθηκε με το όνομα *Sutsata Armanilor di Athina* (Συντροφιά Βλάχων Αθήνας), αυτό κατά δική του ομολογία βέβαια, και προστέθηκε και ο κ. Ιωάννης Θεοχάρης από τις Σέρρες! Αυτοί είχαν το

ISCANTERU LILA CONA ISORUVA SA VLACHIKOT PER CENTAR KAND DEL OD MESIUNARONNOT PER RELU AUGUST 2022

Αναμνηστική φωτογραφία από την καταστατική τους συνέλευση του 2021 (Πηγή της το διαδίκτυο).

θάρρος να συμμετάσχουν ως ιδρυτικά μέλη, φανερά εννοείται, διότι δεν μπορούμε να γνωρίζουμε ποια είναι τα μέλη-συγγραφείς που γράφτηκαν μετά την ίδρυσή του!

Είναι αναφαίρετο και δημοκρατικό το δικαίωμά τους να σώσουν την «βλάχικη γλώσσα» που κατασκεύασαν, κανείς δεν τους εμποδίζει, εκτός των δύο, όλοι ξένοι πολίτες είναι αλλά να μην τριγυρίζουν μόνη στην ελληνική Πίνδο! Οι βλαχόφωνοι Έλληνες δεν έχουν κανένα κίνητρο να την μάθουν!

Αν υπάρχει κάτι που πρέπει να σώσουν αυτά είναι τα ελληνοβλάχικα ιδιώματα των χωριών τους και μόνο! Τα υπόλοιπα δεν μας αφορούν!

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΒΛΑΧΟΥΣ ΤΟΥ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ

Στο Βελιγράδι δεν υπάρχουν πολλοί βλαχόφωνοι, ο Τίτο τους είχε συγκεντρώσει έχοντας σχέδιο βέβαια στην περιοχή των Σκοπίων στα σύνορα με την Ελλάδα και την Βουλγαρία ονομάζοντας την επαρχία Μακεδονία. Οι λίγοι που απέμειναν στο Βελιγράδι, απομονωμένοι σχεδόν, έχουν συστήσει τον ιστορικό Σύλλογο Βλάχων Βελιγραδίου Lunjina ο οποίος στις αρχές της δεκαετίας του 2010 είχε Πρόεδρο την κ. Lila Cona, γνωστή για την προσκόλλησή της στην Ρουμανία και για τις προσπάθειές της να εντάξει την Lunjina στο άρμα του ρουμανισμού χωρίς επιτυχία όπως αποδείχθηκε στο τέλος.

Το 2014 ο Πρόεδρος της Παγκόσμιας Βλαχικής Αμφικτιονίας και της Π.Ο.Π.Σ.Β. κ. Μιχάλης Μαγειρίας στα πλαίσια της διεύρυνσης της Π.Β.Α. απευδύνθηκε στο Δ.Σ. του Συλλόγου με Πρόεδρο τότε την κ. Lila Cona και ζήτησε να τους επισκεφτεί και να μιλήσει στα μέλη σε μία συνάντηση γνωριμίας στα γραφεία του Συλλόγου τους όπως και έγινε, με προβολή διαφόρων εκδηλώσεων και με αναφορά στην ιστορία και καταγωγή των Βλάχων των Βαλκανίων. Θυμάμαι από συζητήσεις της εποχής ότι είχαν εντυπωσιαστεί από την προβολή των μαζικών εκδηλώσεων της ΠΟΠΣΒ στην Ελλάδα και κάποιοι απορημένοι είχαν αναφέρει ότι ΑΛΛΙΩΣ τους τα λένε κάποιοι εκεί εννοώντας ότι τους έλεγαν ότι οι Βλάχοι στην Ελλάδα καταπιέζονται και διώκονται για τα βλάχικα!

Αντιπροσωπεία της Παγκόσμιας Βλαχικής Αμφικτιονίας στα γραφεία της Lunjina στο Βελιγράδι.

Όταν συναντούν Έλληνες, βλαχόφωνους και μη, συγκινούνται ιδιαίτερα και έχω μαρτυρίες φίλων που βρέθηκαν στο Βελιγράδι και όταν είπαν ότι είναι Έλληνες και μάλιστα Βλάχοι έτυχαν συγκινητικής υποδοχής!

Την λεγόμενη «τζούα νατσιονάλα», (την θεωρούμενη «εθνική μέρα» των Βλάχων που καθιερώθηκε σε ανάμνηση της έκδοσης του Ιραδέ του 1905 από τον Οθωμανό Σουλτάνο που αναγνώριζε «έθνος milliet» Βλάχων στην δική του επικράτεια τότε) την γιόρταζαν γιατί την είχε επιβάλει το καθεστώς Τίτο στην περιοχή των Σκοπίων κυρίως που ήταν συγκεντρωμένοι οι περισσότεροι αλλά και οι Τσιντσάροι του Βελιγραδίου γιατί ήταν ο μόνος τρόπος μαζί με τα βλάχικα που τα μάθαιναν παραδοσιακά στην οικογένεια να μη ξεχάσουν την καταγωγή τους και κυρίως να μην αφομοιωθούν από τους Σέρβους!

Όπως μου είπαν όταν έλεγαν ότι είναι «Βλάχοι» δεν τους ενοχλούσαν αλλά δεν τολμούσαν επί Τίτο να προβάλλουν ελληνική καταγωγή! Υπήρχε σχέδιο φυσικά! Και έμεινε η συνήθεια να γιορτάζεται ακόμα

χωρίς να έχει το ίδιο νόημα που έχει στην Ρουμανία και στα Σκόπια, απλά να υπενθυμίζουν ότι δεν είναι Σέρβοι!

Η κ. Lila Cona βέβαια δεν σταμάτησε τις προσπάθειές της να τους δέσει στο άρμα του ρουμανισμού, λένε ότι έκανε και αίτηση να ανακηρυχθούν μειονότητα στην Σερβία, ζήτημα αν ξεπερνούν τους 300 και πολλά άλλα τα οποία από φήμες έχω ακούσει, δεν γνωρίζω τα ακριβή γεγονότα του 2015 και τα αναφέρω με κάθε επιφύλαξη....

Είναι επίσης γνωστό, ότι τον Μάιο του 2016, η κ. Lila Cona διοργάνωσε μία εκδήλωση στο Βελιγράδι με ομιλητή τον κ. Σωτήρη Μπλέτσα από την Ελλάδα, Πρόεδρο τότε του παραρτήματος του EBLUL στην Ελλάδα, ο οποίος έδωσε την προσωπική του άποψη για τους Βλάχους της Ελλάδας προωθώντας φυσικά τις γνωστές θέσεις της FUEN – EBLUL για τις μειονότητες στην ΝΑ Ευρώπη σε αργαστή συνεργασία με το δικό μας K.E.M.O.

Η πλειοψηφία των Βλάχων του Βελιγραδίου κατά τα φαινόμενα δεν πείστηκε ούτε από την ομιλία του κ. Μπλέτσα ούτε από τις προσπάθειες της κ. Lila Cona, (λένε ότι το 2018 προσπάθησε να τους εντάξει και στην FUEN, υπάρχουν φωτογραφίες από την επίσκεψη του Τούρκου Αντιπροέδρου της FUEN στα γραφεία της Lunjina στο Βελιγράδι), και οι περισσότεροι σε αριθμό ακολούθησαν άλλον δρόμο, μακριά από συνωμοσίες. Κρατάνε πάντα τις επαφές τους με τους Τσιντσάρους που μετανάστευσαν στην Ρουμανία και προσπαθούν να κρατήσουν τα ήθη και έθιμά τους και να μην αφομοιωθούν.

Και όπως μου είπαν εκείνο που τους επηρέασε περισσότερο και στην ουσία τους δίχασε, ήταν ο Νόμος που ψήφισε η Ρουμάνικη Βουλή ότι όσοι στα Βαλκάνια μιλούν βλάχικα είναι ρουμάνικη διασπορά! Αυτό για τους Τσιντσάρους Βλάχους του Βελιγραδίου ήταν καθοριστικό για την μετέπειτα στάση τους διότι η καταγωγή τους στην πλειοψηφία τους είναι βασικά η Ελληνική Πίνδος και όχι η Ρουμανία.

Το 2019 λοιπόν με πολύ αγώνα άλλαξαν διοίκηση και με Πρόεδρο τον κ. Αριστοτέλη Μαρτίνοβιτς (με καταγωγή από την Κλεισούρα Καστοριάς) η πλειοψηφία των μελών πήρε απόφαση να ενταχθούν στην Παγκόσμια Βλαχική Αμφικτιονία με έδρα την Ελλάδα, αποδεχόμενοι πλήρως το Καταστατικό της με πρωτόκολλο που υπογράφηκε (λίγο πριν την ίδρυση του Arman PEN) στις 14/8/2021 στο Λιβάδι Ολύμπου σε μια συγκινητική συνεδρίαση στο πρώην Δημαρχείο και

τάσσονται στο πλευρό των Ελλήνων Βλάχων αναγνωρίζοντας ότι η κοιτίδα των Βλάχων είναι η Πίνδος διατηρώντας όπως ισχύει για όλους τους Συλλόγους την αυτοτέλειά του και τις παραδοσιακές δραστηριότητές του, ακόμα και να γιορτάζουν την ΤΖΟΥΑ ΝΑΤΣΙΟΝΑΛΑ κάτι βέβαια απαράδεκτο για τους βλαχόφωνους Έλληνες αλλά προσωπικά πιστεύω ότι χρειάζεται δουλειά και σωστή ενημέρωση για να καταλάβουν το λάθος αυτής της συνήθειας! Αλλά η απόφασή τους να ενταχθούν στην Π.Β. Αμφικτιονία, το πρώτο βήμα τους για να απομακρυνθούν από τον «αρμανισμό» ενόχλησε πολλούς ακόμα και εντός Ελλάδος! Και αυτή η πλειοψηφική απόφαση έδειξε επίσης ότι είναι και βαδιιά διχασμένοι!

Η μειοψηφία εξακολουθεί να συμμετέχει στις εκδηλώσεις που διοργανώνονται από την κ. Lila Cona και την παρέα της.

Αυτό το γεγονός φαίνεται ότι ώθησε την κ. Lila Cona και φυσικά την Ρουμανία και όσους κρύβονται πίσω της να κάνουν αντιπερισπασμό και να πάρουν την πρωτοβουλία να ιδρύσουν παράρτημα του PEN International στην Σερβία για την «Αρμάνικη Γλώσσα» ενώ στην Σερβία υπάρχει ήδη Σερβικό Κέντρο PEN από το 1926 για την σερβική γλώσσα!

Είναι τελικά αυτός ο φημολογούμενος Παν-Βαλκανικός Οργανισμός;

Υπάρχουν καίρια ερωτήματα που δημιουργούνται αυτόματα:

- 1) Σε ποια βάση το PEN International και για ποιο λόγο από το 2008, πολύ πριν από την Συνθήκη των Πρεσπών να αναγνώρισε (!) «βλάχικη/αρμάνικη γλώσσα και λογοτεχνία» με πρόταση της F.Y.R.O.M;
- 2) Οι Έλληνες πολιτικοί που προετοίμασαν την Συνθήκη των Πρεσπών το γνώριζαν ή όχι όταν αναγνώρισαν «μακεδονική γλώσσα»;
- 3) Γιατί το PEN για την «αρμάνικη γλώσσα» ιδρύεται στο Βελιγράδι και όχι στα Σκόπια την στιγμή που το 2008 στο Συνέδριό του στην Μπογκοτά της Κολομβίας ήταν η τότε F.Y.R.O.M. που ζήτησε αναγνώριση «αρμάνικης γλώσσας» σύμφωνα με την ανακοίνωσή τους; Θα παραβίαζε π.χ. κάποια άρθρα της Συμφωνίας των Πρεσπών και ποια είναι αυτά την στιγμή που στα Σκόπια υπάρχει βλάχικη μειονότητα αναγνωσμένη; Και γιατί όχι στα Τίρανα; Και οι Βλάχοι του Βελιγραδίου είναι ελάχιστοι σε σχέση με αυτούς που υπάρχουν

στις διπλανές χώρες, Αλβανία, Ρουμανία, Βουλγαρία ή Σκόπια!

- 4) Για την σοβαρότητα της ΜΚΟ PEN δεν το συζητώ είμαι σίγουρη ότι στο συνέδριό του στην Μπογκοτά παρουσίασαν τα βλάχικα και τους Βλάχους λίγο πολύ ως «καταπιεσμένους με καταδιωκόμενη γλώσσα» και τους έπεισαν ότι χρειάζεται προστασία, αλλιώς δεν εξηγείται η άγνοιά τους!
- 5) Η ίδρυση του PEN International για την «αρμάνικη γλώσσα» στην Σερβία γίνεται τελικά για λόγους εντυπωσιασμού ή κρύβει κάτι άλλο;

Οι απαντήσεις και πολλά άλλα θα φανούν στην πορεία όπως θα δούμε και σύμφωνα με πληροφορίες μου η κ. Cona και ο κ. Gojkon πριν από 9 χρόνια περίπου είχαν προσπαθήσει να ιδρύσουν και το ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΣΙΝΤΣΑΡΩΝ/ΒΛΑΧΩΝ στην Σερβία αλλά απέτυχαν διότι χρειάζονταν τουλάχιστον 300 μέλη και τότε δεν τα είχαν. Όπως είπαν, πρόσφατα ξαναμετρήθηκαν και έχουν πλέον 327 μέλη, (ίσως και με την βοήθεια κάποιων Βόσνιων Βλάχων απ' ότι άκουσα και το μεταφέρω με κάθε επιφύλαξη), και πιστεύουν ότι θα έχουν και αυτόν τον Οργανισμό παράλληλα με τον Σύλλογο Lunjina, το Arman PEN Centre και το Κέντρο Γλώσσας και Πολιτισμού των Βλάχων των Βαλκανίων Moskopolje!

Σαν πολλά «Κέντρα Αρμάνων» μαζεύονται στο Βελιγράδι
και απορώ, σε τί ακριβώς χρησιμεύουν στην Σερβία
με καταμετρημένους περίπου 327 Βλάχους Τσιντσάρους μόνο!

Τα γεγονότα δείχνουν ότι υπάρχουν Οργανισμοί με την επωνυμία «Κέντρο Γλώσσας και Πολιτισμού των Βλάχων των Βαλκανίων Moskopolje» με έδρα το Βελιγράδι, την Σόφια και ίσως και τα Σκόπια που δρουν αθόρυβα, γιατί δεν ανακοινώνεται τίποτα σχετικά με την δράση τους, ούτε την διοίκησή τους, και αυτό του Βελιγραδίου κατά τα φαινόμενα με Πρόεδρο την Lila Cona συντονίζει τους υπόλοιπους και προχώρησε στην ίδρυση του P.E.N. για τα αρμάνικα πάλι στο Βελιγράδι. Στο πρώτο Συνέδριό τους δηλώθηκε ότι η Lila Cona εκτός από Πρόεδρος του PEN ARMAN είναι και Πρόεδρος σε αυτόν τον οργανισμό. Επίσης αυτό αποδεικνύεται και από τα λεγόμενα του

Αντιπροέδρου από την Βουλγαρία στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση όπως θα δούμε παρακάτω ότι υπάρχει παρόμοιος οργανισμός και εκεί.

Συμπέρασμα: όντως υπάρχουν τέτοια «Κέντρα Γλώσσας και Πολιτισμού των Βλάχων» εδώ και δεκαετίες στις γειτονικές χώρες της ΝΑ Ευρώπης και το τελευταίο στην σειρά κατά τα φαινόμενα μάλλον είναι η «Εταιρεία Μελέτης του πολιτισμού των Βλάχων» που ιδρύθηκε το 2019 στην Ελλάδα. Το αν αυτή η τελευταία είναι ανεξάρτητη ή συνεργάζεται και με τα υπόλοιπα της ΝΑ Ευρώπης μένει ν' αποδειχθεί!

Τί μπορεί να σημαίνει η ίδρυση του P.E.N. Armanescu tsentru;

Για τους βλαχόφωνους Έλληνες τίποτα περισσότερο από μία ακόμα προσπάθεια των ίδιων και λίγων γραφικών ακτιβιστών της «βλάχικης γλώσσας» να επιβάλλουν τις απόψεις τους επί της πλειοψηφίας, μια μάταιη προσπάθεια μιας μικρής μειοψηφίας που αποδεδειγμένα δεν μπορεί τίποτα να καταφέρει εντός της Ελλάδος όσο κι αν πού και πού βρίσκει τρόπους να δημιουργεί εντυπώσεις.

Το θέμα είναι εν μέρει σοβαρό και εν μέρει αδιάφορο για τους Έλληνες.

- Σοβαρό γιατί δημιουργήθηκε μία ΜΚΟ Παν-βαλκανική με συγκαλυμμένο προς το παρόν ανθελληνισμό στην οποία συμμετέχουν ως ιδρυτές και δύο Έλληνες πολίτες. Κατά τα άλλα το τί κάνουν οι ξένοι πολίτες δεν μας αφορά!
- Αδιάφορο όταν δεν θίγει τον βλαχόφωνο Ελληνισμό που είναι προσηλωμένος στην Πατρίδα του και δεν συμμετέχει σε τέτοιου είδους οργανισμούς!

Αλλά όταν αρχίζουν, όπως το έκαναν ήδη, να διοργανώνουν Διεθνές Συνέδριο για τα Δικαιώματα των Βλάχων στην Αχρίδα αρχές Σεπτεμβρίου 2023, παύει να είναι αδιάφορο διότι ο μεγάλος αριθμός των βλαχόφωνων κατοικεί στην Ελλάδα και τα δικαιώματά του ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΑΤΟΥΝΤΑΙ από το Ελληνικό Κράτος που δεν τους ξεχώρισε ποτέ!

Και όταν το Διεθνές αυτό Συνέδριο διοργανώθηκε με χρηματοδότηση από το Σκοπιανό Υπουργείο Ενημέρωσης με την στήριξη της United States Agency for International Development (USAID) τότε το θέμα πέρα από σοβαρό είναι και γελοίο: αν καταπατούνται τα δικαιώ-

ματα των Βλάχων στο Κράτος των Σκοπίων ας φροντίσει να λύσει το ζήτημα εσωτερικά βάσει της Συνθήκης των Πρεσπών!

Η ίδρυση ενός τέτοιου οργανισμού δεν θα ήταν κάτι σημαντικό και ασυνήθιστο, (κάθε λογοτέχνης έχει το δικαίωμα να προβάλλει και να προωδεί το έργο του).

Γιατί είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την Ελλάδα;

Είναι όμως πολύ σημαντικό γεγονός ή ίδρυση μιας τέτοιας ΜΚΟ για ένα θέμα και μόνο: *το ότι προσπαθούν να παρουσιάσουν με εκδόσεις, συνέδρια και φανφάρες ότι τα αρμάνικα/βλάχικα είναι μία ζωντανή γλώσσα με λογοτεχνία και οι Αρμάνοι ένα μικρό έθνος χωρίς Κράτος και ως φαίνεται προτίθενται να πάνε σε διεθνείς οργανισμούς όπου θα εμφανίζονται ως θύματα είτε λέγοντας ότι δεν κατάφεραν σαν λαός να έχουν το δικό τους Κράτος στα Βαλκάνια (γιατί η Ελλάδα δεν τους άφησε και κατέλαβε τα εδάφη τους) οπότε αναγκάζονται να είναι διάσπαρτοι σε πολλές χώρες, εκεί όντως υπάρχει ένα θέμα το οποίο όμως δεν είναι ούτε της δικής μου αρμοδιότητας ούτε και της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Πολιτιστικών Συλλόγων Βλάχων και των Συλλόγων της!*

Είναι θέμα του Ελληνικού Κράτους και ας φροντίσει να το αντιμετωπίσει αντιδρώντας με σωστή ενημέρωση!

Την έρευνά μου αυτή την ξεκίνησα για να μπορέσω να κατανοήσω τις κινήσεις της προπαγάνδας που άπτεται του βλάχικου ζητήματος στον 21ο αιώνα, τις μεθόδους που χρησιμοποιεί και φυσικά δεν μπορεί να είναι αδιάφορο για τους βλαχόφωνους Έλληνες η ίδρυση ενός ακόμα οργανισμού που χρησιμοποιεί τα βλάχικα ως εφιαλτήριο για άλλους σκοπούς!

Θα περιοριστώ όμως για οικονομία χώρου σε δύο μόνο γεγονότα γιατί η δραστηριότητά τους και μάλιστα η συγγραφική ελάχιστα με ενδιαφέρει από γλωσσικής πλευράς και πολύ λιγότερο από λογοτεχνικής: α) το πρώτο αφορά μία έκτακτη Γενική Συνέλευση των μελών του όπου κάποιοι κατά την άποψή μου εκφράζουν θέσεις απαράδεκτες για την θέση των βλαχόφωνων Ελλήνων στην ίδια τους την πατρίδα και β) την τοποθέτηση στο πρώτο Συνέδριό τους μίας πολιτικού, εκπροσώπου της Κυβέρνησης της Σερβίας υπολογίζω λόγω της θέσης

που κατέχει, και μπορεί να δώσει μία ένδειξη για τον ρόλο του Σερβικού Κράτους στο όλο ζήτημα.

α) Μία έκτακτη Συνέλευση των μελών του P.E.N. Armanescu tsentru

Πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά στις 25 Ιουνίου 2022, και παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον οι θέσεις οι οποίες διατυπώθηκαν επίσημα και δημόσια και είναι ενδεικτικές των απόψεών τους και ίσως και προθέσεών τους. Ενδεικτικά θα αναφέρω μόνο όσα ειπώθηκαν από ορισμένα μέλη και έτυχαν δημοσίευσης στην σελίδα που διατηρεί στο Facebook με τίτλο «Arman Pen».

(Σ.Σ. Η Ανακοίνωση του Arman Pen Βελιγραδίου δημοσιεύτηκε και στα αγγλικά και παραθέτω μερικά σημεία του κειμένου σε αυτόματη μετάφραση GOOGLE στα ελληνικά. Μπορεί να μην είναι ολόσωστη γραμματικά αλλά δεν αλλοιώνει το νόημα των κειμένων και βγαίνουν τα συμπεράσματα.)

Θα περιοριστώ στα σημαντικά για εμάς σημεία με κυριότερο τα ίδια και ίδια μέλη:

[[[« *Το Σάββατο, 25 Ιουνίου 2022, ένα συνέδριο πραγματοποιήθηκε (μέσω της εφαρμογής Zoom) (με το τίτλο) Έκτακτη Συνέλευση του Κέντρου PEN- Αρμάνοι με τη συμμετοχή: της Lila Cona, Προέδρου του Κέντρου PEN-Αρμάνοι από την ίδρυση του, του Dušan Gorku, Γενικού Γραμματέα, του Nikola Trifon, Αντιπρόεδρου και αρχισυντάκτη του ηλεκτρονικού περιοδικού Cincar Notebooks (Τετράδια), της Kira Mantsu, συντονίστριας της Διασποράς, του Alexandru Gika, Αντιπρόεδρου PEN από τη Ρουμανία, του Nikolay Kyukurchiev, Αντιπρόεδρου της Βουλγαρίας, της Marika Nikolova, Αντιπρόεδρου της Βόρειας Μακεδονίας, του Σωτήρη Μπλέτσα, Αντιπρόεδρου για την Ελλάδα, του Miroslav Cera Mihailovic, Αντιπρόεδρου Σερβίας, της Helena Mantsu-Lentz, μέλους της συντακτικής επιτροπής του ηλεκτρονικού περιοδικού Cincarske sveske, της Kristina Pasima Trifon, μέλους από τη Γαλλία, του Ιωάννη Θεοχάρη, μέλους από την Ελλάδα, του Dini Trandu, μέλους από τις ΗΠΑ, του Vangel Duna, μέλους από τη Βόρεια Μακεδονία, του Vanghui Dzega, μέλους από την Ιταλία, του Santa al Djika, Βοηθού Γραμματέα από τη Βόρεια*

Μακεδονία, της Marija al Djika, μέλους από τη Βόρεια Μακεδονία, του Nikola Karakota, Προέδρου του Εθνικού Συμβουλίου των Αρμάνων (National Council of Arman), της Zorica Milošević - Cincarka, μέλους από τη Σερβία και της Mirela Musha, μέλους από την Αλβανία.

Επίτιμοι συμμετέχοντες ήταν: η Ακαδημαϊκός Katica Ćulavkova, Αντιπρόεδρος του διεθνούς PEN και ο Tarik Gunersel από την τουρκική PEN.

Είχαμε επίσης αρκετούς παρατηρητές: τη Zoe Karabash, τη Monika Gica, τη Steliana Najdehi, τον Eugene Matzota από τη Ρουμανία και τον Dimitrije Nikolajevic από τη Σερβία.

Ο Γενικός Γραμματέας Dušan Gojkon πρότεινε (σ.σ. ως επίτιμα μέλη) τους : ακαδημαϊκό Katica Ćulavkova και τον Tarik Gunersel από την Τουρκία, που τους παρείχαν τη μεγαλύτερη βοήθεια και υποστήριξη από την αρχή της ίδρυσης του Κέντρου PEN-Αρμάνοι. Έτσι η Katica Kulavkova και ο Tarik Gunersel ανακηρύχθηκαν επίτιμα μέλη δια βοής από όλα τα μέλη που ήταν παρόντα σε αυτή τη συνέλευση.]]

(Σ.Σ. αφού μίλησαν για την πρόσφατη δραστηριότητα του P.E.N. Armanescu τοποθετήθηκαν μεταξύ των άλλων και οι εξής)

[[Κατόπιν, η Πρόεδρος έδωσε τον λόγο στους Αντιπρόεδρους του PEN-Αρμάνοι:

[Ο Nikolay Kyurkciev, Αντιπρόεδρος για τη Βουλγαρία, επεσήμανε ότι η κύρια δραστηριότητα πραγματοποιείται μέσω του Κέντρου Γλωσσών και Πολιτισμού των Αρμάνων στη Βουλγαρία αλλά σχετικά με το παρελθόν, λόγω της δύσκολης οικονομικής κατάστασης στη χώρα, δεν μπόρεσαν να λάβουν κονδύλια από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Ο Σωτήρης Μπλέτσας (Αντιπρόεδρος από την Ελλάδα) σε μια μακροσκελή ομιλία είπε: στην Ελλάδα, οι Αρμάνοι συγγραφείς δεν έχουν πρακτικά καμία ευκαιρία να εκφραστούν στη μητρική τους γλώσσα (κυρίως γράφουν στα ελληνικά), οπότε είναι σπάνιο να βρεις κάποιον που θα δημοσίευε τα έργα τους στη μητρική τους γλώσσα.

Ο Ιωάννης Θεοχάρης συμφώνησε με τη δήλωση του Σωτήρη Μπλέτσα για τη θέση των Αρμάνων συγγραφέων και γενικότερα των Αρμάνων στην Ελλάδα. Από την άλλη, ο χρόνος από τον Σεπτέμβριο του περασμένου έτους, δηλαδή από την ίδρυση του Κέντρου PEN, είναι πολύ μικρός για να επιτευχθούν κάποια πιο ορατά αποτελέσματα. Είναι όμως πολύ σημαντικό να καθιερωθεί το Κέντρο PEN-Αρμάνοι, το οποίο αποτελεί ελπίδα και ευκαιρία για όλους τους Αρμάνους συγγραφείς στις χώρες όπου ζουν.

Ο Miroslav Cera Mihailović, Αντιπρόεδρος από τη Σερβία (επίσης υπεύθυνος για την Κροατία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και το Μαυροβούνιο) ενημέρωσε το ακροατήριο σχετικά για την ιδέα απόκτησης ενός παλιού σπιτιού (ένα εγκαταλελειμμένο σχολικό κτίριο στο αρμάνικο χωριό Armān Preobraženje κοντά στο Vranje) από το Υπουργείο Παιδείας. Θα μπορούσε (σ.σ. είπε) να προσαρμοστεί σε ένα μόνιμο χώρο συγκέντρωσης του Κέντρου PEN-Αρμάνοι.

Η Kira Mantsu, συντονίστρια του PEN-Αρμάνοι για τη Διασπορά, επανέλαβε λεπτομέρειες από τη γραπτή της έκθεση και μίλησε για τις δραστηριότητές της στο Σερβικό (?) Κέντρο PEN, που είναι μετανάστες στη Γερμανία, όπου και ζει.

Η Helena Mantsu-Lentz επεσήμανε ότι συμμετείχε σε αρκετές εκδηλώσεις στη Γερμανία όπου διάβασε την ποίησή της. Μαζί με την Kira Mantsu, ως εκπρόσωπος του Εθνικού Συμβουλίου των Αρμάνων, (Σ.Σ. το γνωστό Κονσίλιο) συμμετείχε στη Γενική Συνέλευση της ELEN στην Ισπανία.

Ο Nikola Trifon, επικεφαλής του γραφείου σύνταξης των Αρμάνικων Τετραδίων, είπε ότι θα στείλει γραπτή αναφορά για τις δραστηριότητες στον τομέα αυτόν, έχοντας υπόψη τον περιορισμένο χρόνο για συζήτηση.]]

Στη συνέχεια ανακοινώθηκε η συμμετοχή τους στο Διεθνές Συνέδριο PEN στην Ουνιάλα (σ.σ. πόλη στην Σουηδία) και ότι το πρώτο Συνέδριό τους θα γίνει στο Βελιγράδι τον Οκτώβριο του 2022 (12 έως 14) σε συνεργασία με την Convinenza και τη FUEN».]]

Lila Cona
Dušan Gojkon
26. 06. 2022.

Η ανακοίνωση αυτή είναι τόσο κατατοπιστική για τις προθέσεις τους ώστε τα σχόλια είναι περιττά για τους μη Έλληνες πολίτες πέρα από ένα που αφορά τις απόψεις των εκπροσώπων από την Ελλάδα, των κ.κ. Σωτήρη Μπλέτσα και Ιωάννη Θεοχάρη: στην πατρίδα μας υπάρχει Δημοκρατία και ελευθερία Τύπου και Λόγου, άρα τα ερωτήματα εύλογα:

1) οι Αρμάνοι/Βλάχοι συγγραφείς στην Ελλάδα δεν είναι Έλληνες το γένος έχοντας ως μητρική γλώσσα την ελληνική; Ποιος τους εμπόδισε να μάθουν όπως γινόταν παραδοσιακά και ενδοκοινοτικά το προφορικό βλάχικο ιδίωμα του χωριού τους;

2) Μήπως ο πρώην στρατιωτικός από τις Σέρρες να μας εξηγούσε και ποια νομίζει ότι είναι η θέση των Αρμάνων στην Ελλάδα να την μάθουμε κι εμείς οι αδαείς βλαχόφωνοι Έλληνες; Έχει ο ίδιος καμιά δακρύβρεχτη ιστορία καταπίεσης και ρατσισμού από το χωριό του να μας διηγηθεί;

3) σαφώς και ο Τύπος χρησιμοποιεί την επίσημη γλώσσα του Κράτους μας, τα ελληνικά, και απ' ότι γνωρίζω οι αναγνωρισμένες μειονότητες δικαιούνται τοπικά να έχουν Τύπο δίγλωσσο εκτός και κάνω λάθος!

4) ποιός τους εμποδίζει να γράφουν και να τυπώνουν με δικά τους έξοδα βιβλία στην «βλάχικη γλώσσα» όπως την εννοούν και να τα προωθούν όπου θέλουν;

Η απάντηση πολύ απλή: δεν υπάρχει κοινό να τα διαβάσει αυτά τα βιβλία διότι όλοι οι Βλάχοι στην Ελλάδα μιλούν και γράφουν ελληνικά και θα δυσκολευτούν να διαβάσουν κείμενα εντελώς δυσνόητα λόγω των ρουμανισμών που έχουν εισαχθεί για να συμπληρωθούν έννοιες που δεν υπήρχαν.

Άρα οι παρατηρήσεις αυτές βοηθούν μόνο στην αυτο-θυματοποίηση και στην προσπάθειά τους να παρουσιάζονται ως διωκόμενοι στην Ευρώπη και έτσι να γίνονται συμπαθείς στα διεθνή φόρα που υποστηρίζουν δικαιώματα, και καλά κάνουν, αλλά των πραγματικών μειονοτήτων και όχι των υποτιθέμενων!

β) Το πρώτο συνέδριό του στις 12-14/10/2022 στο Βελιγράδι

Οι συμμετέχοντες είναι οι ίδιοι περίπου που αναφέρονται ως ιδρυτικά μέλη και τα θέματα κινήθηκαν στο ίδιο μοτίβο:

- Η θέση των μικρών εθνών χωρίς Κράτος στην Ευρώπη και τα

Βαλκάνια (Romedi Arquint και εκπρόσωποι των κέντρων PEN της Καταλονίας και Χώρας των Βάσκων)

- *Διακήρυξη για τα δικαιώματα των συγγραφέων μικρών γλωσσών* (Dušan Gojkon)
 - Ο ρόλος των συγγραφέων (ποιητές, δοκιμιογράφοι, θεατρικοί συγγραφείς, κριτικοί, εκδότες) μικρών γλωσσών στην υπεράσπιση της ελευθερίας της έκφρασης στη μητρική τους γλώσσα, (Toma Enache, ποιητής και σκηνοθέτης)
- Η γλώσσα ως η ιδιαιτερότητα της ταυτότητας ενός έθνους χωρίς κράτος (Lila Kona)
- Μια φορά κι έναν καιρό υπήρχε η λογοτεχνία Αρμάνων (Gheorge Vrana και Alexandru Gica, Ρουμανία)
 - Σύγχρονη λογοτεχνία Αρμάνων (Κίρα Μάντσου, ποιήτρια, Γερμανία)
 - Η άποψη των μικρών εθνών χωρίς κρατικές και περιφερειακές γλώσσες, (Olena Papuga, Υφυπουργός στο Υπουργείο Ανθρωπίνων και Μειονοτικών Δικαιωμάτων και Κοινωνικού Διαλόγου)

Όπως βλέπουμε κατά κόρον «μικρά έθνη χωρίς Κράτος» και μας εξισώνει με Βάσκους, Καταλανούς κλπ. μόνο που οι Βλάχοι δεν ξεκίνησαν ποτέ αγώνα για δημιουργία Κράτους πέρα από τις δύο ξενοκίνητες απόπειρες του Αλκιβιάδη Διαμάντη τις οποίες καταπολέμησαν οι ίδιοι οι βλαχόφωνοι Έλληνες!

Άρα το πού το πάνε είναι φανερό!

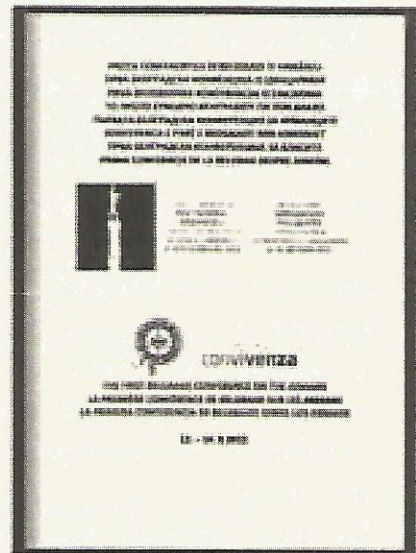
Μου έκανε εντύπωση η τοποθέτηση της κ. Άλμα Ριζβάνοβιτς ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ. Στην αρχή μίλησε στο πνεύμα της πολυπολιτισμικότητας και διαπολιτισμικότητας και επαίνους για την προσφορά των Αρμάνων αλλά ενδιαφέρον έχει η παρακάτω παράγραφος «Οι Armanis είναι η κινητήριος δύναμη της ανάπτυξης και από πολλές απόψεις η προσμονή των σημερινών ευρωπαϊκών αξιών γιατί αποτελούν αληθινό και υπέροχο παράδειγμα ανεκτικότητας, πλούσιας διαφορετικότητας, μεγάλης αφοσιωμένης δουλειάς και σεβασμού για τις αληθινές αξίες του ανθρώπου. Στα μάτια των Βυζαντινών, οι Αρμάνοι ήταν εσωτερικοί βάρβαροι, και σεβαστοί συνομιλητές των Οθωμανών. Στην εθνική μάχη που ξεκίνησε στα μέσα του 19ου αιώνα, οι Αρμάνοι είναι το μόνο έθνος που έμεινε χωρίς το κράτος τους, αλλά παρ' όλα αυτά, οι

Αρμάνοι είναι ένας λαός που δεν εξαφανίζεται, αλλά επιζεί. Σπάνια θα βρούμε τόσα παραδείγματα φιλανθρωπίας, προσφοράς και ανθρωπιστικής δράσης όσα υπήρχαν μεταξύ των μελών αυτής της εθνικής κοινότητας» και κατέληξε ως εξής:.....» και στο Υπουργείο Πολιτισμού και Πληροφοριών, θα έχετε πάντα έναν ειλικρινή φίλο και κάποιον που θα ακούσει την εξέλιξη των ιδιαιτεροτήτων αυτής της κοινότητας».]

Εντελώς ανιστόρητη όταν αρχίζει να μιλάει για την Ιστορία των βλαχόφωνων, για το ανύπαρκτο έθνος και κράτος των Βλάχων, γενικά και αόριστα αναμασώντας τις θέσεις των προπαγανδιστών πάνω στις απόψεις των Βυζαντινών για τους Βλάχους, τους παρουσιάζει ως εσωτερικούς βάρβαρους και σεβαστούς συνομιλητές των Οθωμανών! Να της στείλουμε μία συνοπτική ιστορία των εξεγέρσεων των Βλάχων επί Τουρκοκρατίας μήπως και ξυπνήσει, αλλά τίθεται ένα μεγάλο ερώτημα: η κυρία αυτή εκφράζει τις προσωπικές της θέσεις ή λόγω της κυβερνητικής θέσης που κατέχει εκφράζει και τις θέσεις του Σερβικού Κράτους απέναντι στο Βλάχικο Ζήτημα;;; Με δεδομένο την επίδραση που ασκούσε πάντα στην Σερβία για το Βλάχικο Ζήτημα η Αυστρία και η Γερμανία μπορούμε να φανταστούμε τον ρόλο της!

Και φυσικά η εκπρόσωπος δεν αναφέρει αυτό το κράτος των Βλάχων ΠΟΥ εννοεί ότι υπήρχε γεωγραφικά, σε ποιο σημείο της Βαλκανικής ήταν; Μήπως το τοποθετεί στην ελληνική Πίνδο και στην Βόρειο Ήπειρο, στην ελληνική επικράτεια κυρίως αμφισβητώντας τα όρια του Ελληνικού Κράτους;

Δημοσιεύτηκε στην πλατφόρμα CALAMEO και το σχετικό βιβλίο με τα πρακτικά του Συνεδρίου όπου μπορείτε να βρείτε πολλές τοποθετήσεις συνέδρων καθώς και την επίμαχη ομιλία, το σχετικό link στο τέλος.

Πόσο σημαντικό είναι το γεγονός αυτό για το βλάχικο ζήτημα;

Κλείνοντας προς το παρόν την έρευνά μου αυτή θα αναφέρω μόνο τις προσωπικές μου εκτιμήσεις χωρίς κινδυνολογίες και χωρίς συννομισιολογίες, απλά εκφράζοντας απορίες και δίνοντας τροφή για σκέψεις στον αναγνώστη.

Είναι ως φαίνεται πολύ σημαντικό κατά την άποψή μου (όχι μόνο για κάποιους λόγους εντυπωσιασμού) ότι υπάρχει και Οργανισμός Βλάχων στην Σερβία που βρίσκεται στην επιρροή του Κοινοβουλίου των Μακεδονοαρμάνων ή της Ρουμανίας!

Είναι σημαντικό διότι γίνεται μία ακόμη μεθοδευμένη και άριστα οργανωμένη προσπάθεια στο εξωτερικό, πάντα από τα ίδια άτομα, για να αποδείξουν ότι υπάρχει «ζωντανή βλάχικη γλώσσα» με το αλφάβητό της, την λογοτεχνική της δημιουργία, άρα ισότιμη με τις υπόλοιπες γλώσσες και χαρακτηρίζει κατά την γνώμη τους μία γλωσσική μειονότητα και κατά προέκταση όπως είπαν ένα μικρό έθνος χωρίς Κράτος! Και να πρωτοστατεί και ένας Τούρκος συγγραφέας στην ίδρυσή του!

Τί μένει λοιπόν; Αναγνώριση του διάσπαρτου στα Βαλκάνια μικρού έθνους Βλάχων;

- Η ταυτόχρονη ίδρυση του PEN Greece στην Αθήνα και του Arman PEN στο Βελιγράδι σαφώς και δεν μπορεί να είναι τυχαία. Γιατί τόσα χρόνια δεν χρειάστηκε ένα παράρτημα PEN στην Αθήνα; Όσο για την συνεργασία μεταξύ τους φανερό!
- Παρατηρώντας τα Ιδρυτικά Μέλη και τις χώρες προέλευσής τους θα κατανοήσετε καλύτερα την κινητικότητα του Βλάχικου Ζητήματος στην ΝΑ Ευρώπη από την πλευρά αυτών των χωρών και το μέλλον της που κατά την γνώμη μου δεν διαγράφεται και τόσο λαμπρό γι' αυτούς βέβαια! Τα ίδια άτομα δεκαετίες τώρα χωρίς ιδιαίτερες επιτυχίες στην Ελλάδα!
- Κάποτε ένα μέλος της AFA Παρισίων του Iancu Perifan, δεν θ' αποκαλύψω το όνομά του, σε κρίση ειλικρίνειας είχε πει: «Αν δεν καταφέρουμε να μας ακολουθήσουν ΜΑΖΙΚΑ οι Βλάχοι της Ελλάδας, δεν θα πετύχουμε τίποτα» Οπότε το τέλος τους προδιαγεγραμμένο!

Και είναι προδιαγεγραμμένο διότι ακόμα και η Κοιμισιόν αρνήθηκε να δεχτεί την πρόταση της FUEN που είχε παρουσιάσει το 2020 με την

συμβολή κύκλων της Ε.Ε. για απευθείας ευρωπαϊκή νομοθεσία για τις μειονότητες, και γνωμοδότησε ότι η νομοθεσία κάθε Κράτους-μέλους χωριστά είναι υπεραρκετή για την προστασία τους!

Η FUEN την κατήγγειλε όπως έμαθα στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο το οποίο επικύρωσε την απόφαση της Κομισιόν και όλοι αυτοί οι οργανισμοί, FUEN, ELEN, CONIVENZA και λοιποί προσπαθούν να συνέλθουν από την ψυχρολουσία!

Αντί για Βιβλιογραφία λόγω της φύσης αυτής της έρευνας ακολουθούν ηλεκτρονικές διευκύνσεις για τις οποίες έχω κρατήσει και φωτογραφικά ντοκουμέντα στο αρχείο αυτής της εργασίας μου.

Στο διαδίκτυο πάντα υπάρχει ο κίνδυνος της διαγραφής αναρτήσεων είτε τυχαία είτε σκόπιμα.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

1) Άρθρο στον ΠΡΩΪΝΟ ΛΟΓΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

[https://www.proinoslogos.gr/kyria-themata/9-kyrio-thema/64966-](https://www.proinoslogos.gr/kyria-themata/9-kyrio-thema/64966-%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CF%87%CE%BD%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-%C2%AB%CE%B2%CE%BB%CE%B1%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%B1% C2%BB?fbclid=IwAR0Polx3a9bazatIKZYC9hisM8qP3C3ZwwZF0BhoaB7gcEO9U1aBQg5VqLo)

[%](https://www.proinoslogos.gr/kyria-themata/9-kyrio-thema/64966-%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CF%87%CE%BD%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-%C2%AB%CE%B2%CE%BB%CE%B1%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%B1% C2%BB?fbclid=IwAR0Polx3a9bazatIKZYC9hisM8qP3C3ZwwZF0BhoaB7gcEO9U1aBQg5VqLo)

[%](https://www.proinoslogos.gr/kyria-themata/9-kyrio-thema/64966-%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CF%87%CE%BD%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-%C2%AB%CE%B2%CE%BB%CE%B1%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%B1% C2%BB?fbclid=IwAR0Polx3a9bazatIKZYC9hisM8qP3C3ZwwZF0BhoaB7gcEO9U1aBQg5VqLo)

[E%
B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-](https://www.proinoslogos.gr/kyria-themata/9-kyrio-thema/64966-%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CF%87%CE%BD%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-%C2%AB%CE%B2%CE%BB%CE%B1%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%B1% C2%BB?fbclid=IwAR0Polx3a9bazatIKZYC9hisM8qP3C3ZwwZF0BhoaB7gcEO9U1aBQg5VqLo)

[%](https://www.proinoslogos.gr/kyria-themata/9-kyrio-thema/64966-%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CF%87%CE%BD%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-%C2%AB%CE%B2%CE%BB%CE%B1%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%B1% C2%BB?fbclid=IwAR0Polx3a9bazatIKZYC9hisM8qP3C3ZwwZF0BhoaB7gcEO9U1aBQg5VqLo)

[C2%BB?fb-](https://www.proinoslogos.gr/kyria-themata/9-kyrio-thema/64966-%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CF%87%CE%BD%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-%C2%AB%CE%B2%CE%BB%CE%B1%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%B1% C2%BB?fbclid=IwAR0Polx3a9bazatIKZYC9hisM8qP3C3ZwwZF0BhoaB7gcEO9U1aBQg5VqLo)

[clid=IwAR0Polx3a9bazatIKZYC9hisM8qP3C3ZwwZF0BhoaB7gcEO](https://www.proinoslogos.gr/kyria-themata/9-kyrio-thema/64966-%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CF%87%CE%BD%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-%C2%AB%CE%B2%CE%BB%CE%B1%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%B1% C2%BB?fbclid=IwAR0Polx3a9bazatIKZYC9hisM8qP3C3ZwwZF0BhoaB7gcEO9U1aBQg5VqLo)

[9U1aBQg5VqLo](https://www.proinoslogos.gr/kyria-themata/9-kyrio-thema/64966-%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CF%87%CE%BD%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-%C2%AB%CE%B2%CE%BB%CE%B1%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%B1% C2%BB?fbclid=IwAR0Polx3a9bazatIKZYC9hisM8qP3C3ZwwZF0BhoaB7gcEO9U1aBQg5VqLo)

2) Το καταστατικό του Arman PEN tsentru Βελιγραδίου

<https://en.calameo.com/read/00607840999a5d938553f>

3) Συνέντευξη εκπροσώπου PEN Greece [https://www.oneman.gr/entertainment/ti-](https://www.oneman.gr/entertainment/ti-simaiinei-i-dimiourgia-tou-pen-greece-gia-tous-anagnostes-stin-ellada/)

[simainei-i-dimiourgia-tou-pen-](https://www.oneman.gr/entertainment/ti-simaiinei-i-dimiourgia-tou-pen-greece-gia-tous-anagnostes-stin-ellada/)

[greece-gia-tous-anagnostes-stin-ellada/](https://www.oneman.gr/entertainment/ti-simaiinei-i-dimiourgia-tou-pen-greece-gia-tous-anagnostes-stin-ellada/)

4) Ανακοίνωση για την ίδρυση του Arman PEN tsentru Βελιγραδίου

[https://www.facebook.com/groups/127240123998511/posts/41843412916](https://www.facebook.com/groups/127240123998511/posts/4184341291621687/)

[21687/](https://www.facebook.com/groups/127240123998511/posts/4184341291621687/)

5) Ανακοίνωση των συμπερασμάτων από την έκτακτη Συνέλευση των μελών
<https://www.facebook.com/pen.tsentru.armanescu/posts/pfbid02ijDeMTyqSkzT4oEwErsynrpXQMW2Y4bNmWynQ2ZrQ62fNSBrJiem7q4ocGNDCxQkl>

6) Το βιβλίο με τα συμπεράσματα του Α' Συνεδρίου το 2022
https://www.calameo.com/read/007254959c9bcf8404614?fbclid=IwAR3psrBxIAXEnLDY6A3XwL0rISA-R97bH5_rczjrn47QvnhEGy-0DcU-2_c
<https://www.calameo.com/read/007254959c9bcf8404614>